

ราชการอ้างอิง

- กล้า สมตระกูล. "การผลิตและการใช้สื่อพื้นบ้านเพื่อการศึกษาจากระบบ". ในเอกสาร
การสอนชุดวิชา การพัฒนาและการใช้สื่อการศึกษาจากระบบ เล่ม 2 มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534.
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการปลูกฝังค่านิยม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
กราฟิคอาร์ต, 2526.
- งามพิศ สัตย์สงวน. หลักมนุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2534.
- จารุวรรณ ชรรณวัตร. ภูมิปัญญาแห่งอีสาน. มหาสารคาม. ม.ป.ท.: 2531.
- จุมพล ทนนิมพานิช. "การเมืองการปกครองสมัยรัชกาลที่ 6". ในเอกสารการสอนชุดวิชา
ประวัติศาสตร์สังคมและการเมืองไทย เล่มที่ 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2528.
- เจือ สตะเวทิน. คดีชาวบ้านไทยภาษาไทยอุดมศึกษาเล่ม 3. ป.ป.ท..ม.ป.ป.
- ชาติชาย ศรีวัฒน์. "มองหาชนวนเหตุไถ่เรียน(นักเรียน)ตึกกัน. ไทยรัฐ (23 กุมภาพันธ์ 2539)
: 5)
- เชียรศรี วิจิตลิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้อัฒนะผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ทินพันธ์ นาคะตะ "การเมืองการปกครองไทย พ.ศ. 2475-2490". ในเอกสารการสอน
ชุดวิชาประวัติศาสตร์สังคมและการเมืองไทย เล่มที่ 2 . กรุงเทพฯ ; โรงพิมพ์
อักษรไทย, 2528.
- นัยพรรณ วรณศิริ "ทฤษฎีและวิธีการศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้าน". วารสารสถาบันภาษาและ
วัฒนธรรม. (กรกฎาคม-สิงหาคม 2538) : 14.
- บรรพต วีระสัย "สถาบันศาสนา การเมือง การปกครองและนันทนาการ" ในเอกสารการสอน
ชุดวิชาสังคมศึกษา 4 เล่มที่ 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพฯ :
บริษัทสารมวลชนจำกัด, 2526.
- บุญเลิศ ศุภคิลก "การสื่อสารในสังคม". ในเอกสารการสอนชุดวิชามนุษย์กับสังคม เล่มที่ 2
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
2533.

- ประจักษ์ สายแสง. วรรณกรรมจากตำบลศรีศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย. พิษณุโลก : วิทยาลัย
 วิชาการศึกษาพิษณุโลก, ม.ป.ป..
- ประเทือง คล้ายสุบรรณ. วัฒนธรรมพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : สุทธิสารการพิมพ์, 2531.
- แปลก สนธิรักษ์. แวนธรรม. เล่มที่ 4 (การปกครองตน) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา,
 2530.
- พ่องพันธ์ มณีรัตน์. มนุษย์วิทยากับการศึกษาคหิชาบ้าน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์, 2525.
- พาสุก มุทธเมธา. คหิชาบ้านกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2535.
- พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์. "พฤติกรรมเบี่ยงเบน". ในเอกสารการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4
เล่มที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทสารมวลชนจำกัด, 2526.
- พระเทพวิสุทธิเมธี (พุทธทาสภิกขุ). "ความผิดพลาดอย่างร้ายแรงคือความที่เราขาดพระเจ้า"
ปาฐกถาทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เล่ม 4. กรุงเทพฯ : อเนกศิลป์
 การพิมพ์, 2526.
- มนตรี ตราโมท. การละเล่นของไทย. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2497.
- ระวีวรรณ ประกอบผล. "ผู้ส่งสาร" ในเอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร
เล่มที่ 1 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- วาสนา เกตุภาค. คหิชาบ้าน. กรุงเทพฯ : สหสยามพัฒนา, 2521.
- วิจิตร อวระกุล. เพื่อการพูด การฟัง และการประชุมที่ดี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
 2534.
- วีรยุทธ บุณยะไวโรจน์. "การผลิตและการใช้สื่อเพื่อการพัฒนา" ในเอกสารการสอนชุดวิชา
การสื่อสารเพื่อการพัฒนา เล่มที่ 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- สนิท สมัครการ. "การเปลี่ยนแปลงทางสังคม" ในเอกสารการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4
เล่มที่ 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : บริษัทสารมวลชนจำกัด,
 2526.
- สิริวรรณ ศรีพหล. "การศึกษาในฐานะที่เป็นสถาบันสังคม" ในเอกสารการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4
เล่มที่ 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : บริษัทสารมวลชนจำกัด, 2526.

ศิริพร ฐิตะฐาน. "เพลงและการละเล่นพื้นบ้าน" ในเอกสารการสอนชุดวิชาไทยศึกษา อารยธรรม เล่มที่ 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : บริษัทสารมวลชนจำกัด, 2526.

ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้. พัฒนาการทางวัฒนธรรม : กรณีศึกษา. นครศรีธรรมราช : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2524.

สุชีพ ปุญญานุภาพและวศิณ อินทสระ. บทวิเคราะห์พระพุทธรูปศาสนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2530.

สุชุม นวลสกุล ธีระ ศรีธรรมวิทย์ และเอนก เพียรอยู่กุลบุตร. รายวิชา ส.401 สังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยงานส่วนจำกัดจางเจริญการพิมพ์, 2526.

สุวิงศ์ พงษ์ไพบูลย์. วัฒนธรรมพื้นบ้าน. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต สงขลา, 2525.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวทางการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2530.

อดิศัย ชาติกำแหง. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : หน่วยงานส่วนจำกัดกิ่งจันทร์การพิมพ์, 2529.

เอนก นาวิกมูล. คนเพลงและเพลงพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2531.

_____ . เพลงนอกศตวรรษ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2527.

วิจัยและวิทยานิพนธ์

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. รายงานสำรวจสภาพการใช้สื่อพื้นบ้านและสื่อบันเทิง. กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2535.

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. รายงานการวิจัยการศึกษานิทานพื้นบ้านและความเชื่อในวรรณกรรมพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

ทัศนีย์ ทานตวนิช และคณะ. การศึกษาและรวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2522.

นิสสา โทเศยะโยธิน. การสร้างและทดลองใช้คลังเทปเพลงหมอลำเรื่อง "ป่าไม้" สำหรับเผยแพร่ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมแก่เยาวชนนอกโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.

- ปราณี ขวัญแก้ว. วรรณคดีชาวบ้านจาก "บุศาค่า". กรมการฝึกหัดครู, 2518.
- ปรีชา อุตระกุล. วรรณกรรมพื้นบ้านจากตำบลรังกาใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา. กรมการฝึกหัดครู, 2521.
- ไพศาล เฟ่งพิศ. การใช้สื่อการเรียนทางไกลของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์นิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- รัชนี้ โล่ห์วีระสันติ. การใช้ภาพยนตร์เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษาเฉพาะกรณีการศึกษานอกโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2524.
- วาสนา ต้นสำลี. ลำดับ : การศึกษาเชิงวิเคราะห์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- เสนีย์ ตึกแสง. การใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ประจำศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- สุกัญญา สุกฉายา. เพลงปฏิพากย์ : บทเพลงแห่งปฏิภาณของชาวบ้านไทย. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ , 2525.
- สุกัณณ์ ประสิทธิ์วงษ์. การสร้างบทเรียนสื่อประสมเรื่อง "การสื่อสารในปัจจุบัน" กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- ศึกษาธิการ. กระทรวง. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. บทบาทของสื่อพื้นเมืองต่อการศึกษาของชาวบ้าน. ม.ป.ป..

ภาคผนวก

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์ประชาชนที่ชมการแสดงลำตัด

ชื่อ.....

เพศ.....

อายุ.....

ที่อยู่.....

อาชีพ.....

1. ท่านเคยชมรายการแสดงลำตัดมาแล้วกี่ครั้ง ?
2. เคยชมลำตัดคณะใดบ้าง ? ชอบคณะใดมากที่สุด ?
3. เคยชมลำตัดคณะหวังเต๊ะกี่ครั้ง ?
4. ชมการแสดงลำตัดครั้งสุดท้ายเมื่อไร ? ที่ไหน ?
5. ถ้าวันนี้หวังเต๊ะมาแสดงไม่ได้ท่านจะชมการแสดงได้หรือไม่ ?
6. ท่านคิดว่าเวลาที่ใช้ในการแสดงลำตัดมากหรือน้อยไปหรือไม่ ถ้ามากควรเป็นเท่าไร
ถ้าน้อยควรเป็นเท่าไร ?
7. ท่านคิดว่าการร้องลำตัดของหวังเต๊ะเป็นอย่างไร
8. ท่านชอบเนื้อร้องของลำตัดตอนไหนมากที่สุด ?
9. ท่านคิดจะชมการแสดงลำตัดจนจบหรือไม่ ?
10. ท่านคิดว่าส่วนไหนของลำตัดที่มีลักษณะเด่น ?
11. ท่านไม่ชอบลำตัดตรงส่วนไหนบ้าง ? และคิดว่าควรแก้ไขอย่างไร ?
12. ท่านได้รับความรู้จากการฟังหรือไม่ ? ถ้าได้เป็นความรู้ด้านไหน ?
13. ท่านได้นำความรู้เหล่านั้นไปใช้หรือไม่ ?
14. ท่านคิดว่าการแสดงบนเวที เป็นอย่างไร ? มีอะไรบ้างที่ศิลปินไม่ควรปฏิบัติ
หรือทำตัวไม่เหมาะสม
15. ท่านคิดว่าผู้ที่แสดงลำตัดควรมีคุณสมบัติอย่างไร ?

คำประกาศเกียรติคุณ
 นายหวังดี นิมา (หวังเต๊ะ)
 ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน)

นายหวังดี นิมา หรือที่รู้จักกันดีในนามหวังเต๊ะ เกิดเมื่อเดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๔๖๘ ที่จังหวัดปทุมธานี ปัจจุบันอายุ ๖๔ ปี หวังเต๊ะ เป็นศิลปินผู้มีความสามารถเป็นเลิศด้านศิลปะเพลงพื้นบ้าน มีความชำนาญเป็นพิเศษในการแสดงลำตัด โดยตั้งเป็นคณะชื่อลำตัดหวังเต๊ะ รับงานแสดงเป็นอาชีพมาจนถึงปัจจุบันกว่า ๔๐ ปี จนชื่อหวังเต๊ะแทบจะกลายเป็นสัญลักษณ์ของลำตัด แม้ว่าจะชำนาญในเพลงพื้นบ้านแบบอื่น ๆ ด้วย กล่าวได้ว่า หวังเต๊ะ เป็นศิลปินผู้สร้างสรรค์และสืบทอดศิลปะการแสดงพื้นบ้านให้ยืนยงอยู่ได้อย่างน่าภาคภูมิใจ หวังเต๊ะเป็นศิลปินที่มีความสามารถรอบตัว มีความเป็นเลิศทั้งด้านปฏิภาณและความคิดในการแสดงเพลงพื้นบ้าน สามารถด้นกลอนสดและแต่งคำร้องได้อย่างคมคาย เหมาะสมกับลีลาและสถานการณ์ สร้างความบันเทิงเริงรมย์แก่ผู้ฟังผู้ชมตลอดเวลา อย่างยากจะหาใครเทียบได้ทั้งในอดีตและปัจจุบัน หวังเต๊ะได้แสดงให้เห็นหาชนประจักษ์ถึงอัจฉริยภาพในการใช้ภาษาและการแสดงได้อย่างเชี่ยวชาญ สมกับสุนทรียลักษณ์ของภาษาไทยที่มีมาแต่โบราณกาล หวังเต๊ะเป็นศิลปินผู้มีคุณธรรม ได้ใช้ศิลปะการแสดงเป็นสัมมาชีพอย่างซื่อสัตย์ตลอดมา ทั้งได้ถ่ายทอดศิลปะวิชาให้แก่ทั้งบุคคลในคณะและสถาบันต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ นับว่าหวังเต๊ะเป็นศิลปินที่ได้บำเพ็ญประโยชน์ทั้งด้านสร้างสรรค์และอนุรักษ์ศิลปะ อันเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมไทยมาตลอดระยะเวลายาวนาน

นายหวังดี นิมา หรือหวังเต๊ะ สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน)

ประกาศคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
เรื่อง ผลการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๓๑

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้พิจารณาเห็นว่า ประเทศไทยได้รับการยกย่องจากนานาชาติว่า เป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมสูงส่ง สืบเนื่องจากบรรดาศิลปินของชาติได้อุตสาหะอุทิศตนสร้างสรรค์ผลงานไว้เป็นมรดกศิลปวัฒนธรรมเป็นจำนวนมาก ทั้งในด้านวรรณศิลป์ ทัศนศิลป์ และศิลปะการแสดง คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เห็นสมควรประกาศเกียรติคุณศิลปินผู้มีความสามารถดีเด่นดังกล่าวในฐานะ “ศิลปินแห่งชาติ” ตามผลแห่งการคัดเลือกของคณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ คณะกรรมการแห่งชาติเห็นชอบแล้ว จึงขอประกาศเกียรติคุณศิลปินที่ได้รับการคัดเลือกรวม ๑๒ คน เป็น “ศิลปินแห่งชาติ” พุทธศักราช ๒๕๓๑ ดังรายนามต่อไปนี้

๑. สาขาวรรณศิลป์

๑. นางสาวกัญญา ชลศึกษ์ (กฤษณา อโศกสิน) (นวนิยาย)

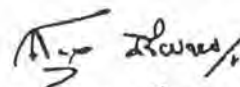
๒. สาขาทัศนศิลป์

๑. นายเฉลิม นาคีรักษ์ (จิตรกรรม)
๒. นายพิมาน มูลประมุข (ประติมากรรม)
๓. นายพูน เกษจำรัส (ศิลปะภาพถ่าย)

๓. สาขาศิลปะการแสดง

๑. นายกรี วรตะริน (นาฏศิลป์ - โขน)
๒. นางสาวจำเรียง พุฒประดับ (นาฏศิลป์ - ละคร)
๓. นายเสรี หวังในธรรม (ศิลปะการละคร)
๔. นายประสิทธิ์ ถาวร (ดนตรีไทย)
๕. นายบุญยงค์ เกตุคง (ดนตรีไทย)
๖. นายสมาน กาญจนะผลิน (เพลงไทยสากล)
๗. นายสง่า อารัมภีร์ (เพลงไทยสากล)
๘. นายหวังดี นิมา (หวังเต๊ะ) (เพลงพื้นบ้าน)

ประกาศ ณ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๑

(นายสกุส ศรีพรหม)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ประวัติผู้เขียน

นางรัชชช สละโวหาร เกิดวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2510 ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกประวัติศาสตร์ วิทยาลัยครูมหาสารคาม ในปีการศึกษา 2533 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.2535 ปัจจุบันรับราชการที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสระบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี